РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Изх. № ОВОС-29/27.05.2014 г.
Изх. № НСЗП-155/27.05.2014 г.

ДО
Г-Н АСЕН АНТОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ
„СТРАТЕГИЧЕСКИ ИНФРАСТРУКТУРНИ ПРОЕКТИ"
БУЛ. "ЦАР БОЛИС III" № 215, ЕТ. 9
1618 ГР. СОФИЯ
На Ваш № 744/28.04.2014 г.

КОПИЕ:
МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ
РИОСВ-ШУМЕН
РИОСВ-РУСЕ
РИОСВ-ВЕЛИКО ТЪРНОВО
РИОСВ-ПЛЕВЕН
БДУВ ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН-ВАРНА
БДУВ ДУНАВСКИ РАЙОН-ПЛЕВЕН
ОБЩИНА ШУМЕН
ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ
ОБЩИНА ПОПОВО
ОБЩИНА БЯЛА
ОБЩИНА ЛОЗНИЦА
ОБЩИНА СУХИНДОЛ
ОБЩИНА СТРАЖИЦА
ОБЩИНА ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ
ОБЩИНА ПАВЛИКЕНИ
ОБЩИНА ГОРНА ОРЯХОВИЦА
ОБЩИНА ВЕЛИКО ТЪРНОВО
ОБЩИНА ПЛЕВЕН
ОБЩИНА УГЪРЧИН
ОБЩИНА ТЕТЕВЕН
ОБЩИНА ЛЕТНИЦА
ОБЩИНА ЛУКОВИТ
ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА
ОБЩИНА ЛОВЕЧ

Относно: Инвестиционно предложение за *„Доизграждане на автомагистрала (АМ) „Хемус" (Ябланица-Белокопитово)"*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН АНТОВ,

Във връзка с внесено от Вас уведомление относно горепосоченото инвестиционно предложение (ИП) и на основание чл. 5, ал. 1 от *Наредбата за условията и реда за*

извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС), Ви информираме следното:

I. По отношение на изискванията на глава шеста, раздел трети на Закона за опазване на околната среда (ЗООС):

Съгласно предоставената информация, предстои да бъдат извършени строителни дейности по доизграждането на АМ „Хемус“ в участъка от гр. Ябланица, Ловешка област до с. Белокопитово, Шуменска област, с което ще се свържат вече изградените и въведени в експлоатация участъци в западния и източния край на автомагистралата – *„пътен възел Яна – околовръстен път на София-Ябланица”* и *„с. Белокопитово – Шумен – Варна”*. ИП за доизграждане на АМ „Хемус” е разделено условно на 8 участъка:

- **Участък 1:** от АМ „Хемус” (А-2) Ябланица до път III-307/III-305, с приблизителна дължина 23 км;
- **Участък 2:** от път III-307/III-305 до път II-35, с приблизителна дължина 36 км;
- **Участък 3:** от път II-35 до път III-301/Александрово, с приблизителна дължина 28 км;
- **Участък 4:** от път III-301/Александрово до път III-303/Павликени, с приблизителна дължина 24 км;
- **Участък 5:** от път III-303/Павликени до път Е85, с приблизителна дължина 33 км;
- **Участък 6:** от път Е85 до път II-51, с приблизителна дължина 44 км;
- **Участък 7:** от път II-51 до път II-49, с приблизителна дължина 34 км;
- **Участък 8:** от път II-49 до АМ „Хемус” (А-2) Белокопитово, с приблизителна дължина 30 км.

Участъците са групирани по приоритетност на три етапа:

- *Първи етап* - започва от връзката на изградената част от магистралата след гр. Ябланица до пресичането с път II-35 (Никопол - Плевен - Ловеч - Троян - Кърнаре), с дължина около 60 км;
- *Втори етап* - започва след пътен възел с път II-35 до пресичане с път Е-85 (Русе - Кърджали - Подкова), с дължина около 85 км;
- *Трети етап* - започва след пътен възел с път Е-85 и завършва при източната част от АМ „Хемус“, която е в процес на изграждане, с дължина около 110 км.

Общата дължина на предвидената за доизграждане част на АМ „Хемус“ е около 252 км, като в документацията са представени два варианта на трасе – **Вариант син (В1)**, който е проектна разработка от 1992 г., и **Вариант син подобрен (В1А)** от 2013 г., разглеждащ отсечки по изцяло нови трасета. Вариантите са разработени за проектна скорост 120 км/ч и габарит А 29.

Инвестиционното предложение (ИП) за доизграждане на АМ „Хемус“ (Ябланица-Белокопитово) самостоятелно попада в т. 22.2 на Приложение №1 на *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС) – „Строителство на автомагистрали и пътища I клас.” и на основание чл. 92, т. 1 от ЗООС **подлежи на задължителна оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС)**.

С Решение № 250/25.04.2013 г. на Министерския съвет републикански път А-2 „София – Ботевград – Шумен – Девня – Варна“ (АМ „Хемус) е обявен за обект с

национално значение, поради което на основание чл. 94, ал. 1, т. 5 от ЗООС компетентен орган за вземане на решение е министърът на околната среда и водите.

Информираме Ви, че на основание чл. 4а от Наредбата за ОВОС е извършена проверка относно допустимостта на инвестиционното предложение спрямо режимите, определени в утвърдените планове за управление на речните басейни (ПУРБ) на Черноморски район и Дунавски район.

Съгласно становище на Басейнова дирекция за управление на водите (БДУВ) – Черноморски район с изх. № 04-01-122/2/13.05.2014 г. (копие от което Ви изпращаме приложено), инвестиционното предложение в представения обхват е допустимо спрямо заложените в ПУРБ на Черноморски район мерки за постигане на добро състояние на водите, при условие да не се допуска допълнително замърсяване на водните тела и при спазване разпоредбите на *Закона за водите*.

Съгласно становище на БДУВ – Дунавски район с изх. № 2969/16.05.2014 г. (копие от което Ви изпращаме приложено), инвестиционното предложение е допустимо от гледна точка на екологичните цели за постигане на добро състояние на водите, заложени в ПУРБ на Дунавски район, при спазване на определени мерки и условия, като е препоръчана консултация със съответните ВиК оператори.

II. По отношение на изискванията на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

Предложените варианти на трасето засягат следните елементи на Националната екологична мрежа:

1. Защитени територии:

1.1. **Вариант В1** засяга три защитени територии:

- ЗМ „Шумата“, обявена за историческо място „Държавна гора в м. Шумата“ със Заповед № 3962/20.12.1973 г. на Министъра на горите и опазване на природната среда с площ 18,1 ха, прекатегоризирана в защитена местност със Заповед № РД-730/10.06.2003 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 60/04.07.2003 г.) в частта преминаваща през землището на с. Крушуна, общ. Летница, обл. Ловеч;

- ЗМ “Орниците“, обявена за природна забележителност със Заповед № 468 от 30.12.1977 г. на председателя на Комитета за опазване на природната среда, с площ 50,0 ха, и прекатегоризирана в защитена местност със Заповед № РД-717 от 10.06.2003 г. на Министъра на околната среда и водите /ДВ, бр. 60/04.07.2003 г./ в частта преминаваща през землището на с. Бохот, общ. Плевен, обл. Плевен;

- ЗМ „Дългата бара-паметника“, обявена за природна забележителност със Заповед № 97/ 13.03.1978 г. на председателя на Комитета за опазване на природната среда, с площ 3,0 ха, намалена със Заповед № 507/11.07.1979 г. на председателя на Комитета за опазване на природната среда с 0,4 ха, прекатегоризирана в защитена местност със Заповед № РД - 716/ 10.06.2003 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 60/200 3г.) в частта от трасето, преминаваща през землището на с. Беглеж, общ. Плевен, обл. Плевен.

1.2. **Вариант В1А** не засяга защитени територии.

2. Защитени зони от мрежата Натура 2000:

2.1. **Вариант В1** засяга следните защитени зони:

- защитени зони за опазване на дивите птици: - BG0002102 „Деветашко плато“, обявена със Заповед № РД-576/2008 г. и изменена със Заповед № РД – 138/2009 г. на МОСВ (ДВ, бр.85/2008 г. и ДВ, бр.21/2009 г.); BG0000240 „Студенец“, обявена със Заповед

№ РД - 800/2008 г., изменена със Заповед № РД–67/2013 г. на МОСВ (ДВ, бр.105/2008 г. и ДВ, бр.10/2013 г); BG0002109 „Васильовска планина“, обявена със Заповед № РД-529/2010 г. (ДВ, бр. 48/2010г.);

- защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна: - BG0000240 „Студенец“; BG0000610 „Река Янтра“; BG0001036 „Български извор“ и BG0000615 „Деветашко плато“, включени в списъците от защитени зони, одобрени с Решения на Министерски съвет;

2.2. **Вариант В1А** на трасето преминава периферно по границата на защитена зона BG0002109 „Васильовска планина“ за опазване на дивите птици като засяга малки участъци от нея, а част от предвидените съоръжения засягат защитени зони BG0000610 „Река Янтра“ и BG0001036 „Български извор“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна.

Инвестиционното предложение за „Доизграждане на АМ „Хемус” (Ябланица - Белокопитово)” попада в обхвата на чл. 2, ал. 1, т. 1 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС, обн. ДВ, бр.73/2007г., изм. и доп.) и подлежи на оценка за съвместимостта му с предмета и целите на опазване на горецитираните защитени зони предвид чл. 31, ал. 4 и във връзка с ал.1 от *Закона за биологичното разнообразие* (ЗБР) по реда на глава трета от цитираната Наредба.

При направената проверка за допустимост по смисъла на чл. 39, ал. 2 от Наредбата за ОС се установи, че:

- **Вариант В1А** е допустим спрямо режима на защитена зона за опазване на дивите птици BG0002109 „Васильовска планина“, определен със заповедта за обявяването и;

- **Вариант В1** е допустим: спрямо режима на защитени зони за опазване на дивите птици BG0002102 „Деветашко плато“, BG0000240 „Студенец“ и BG0002109 „Васильовска планина“, определен със заповедите за обявяването им; спрямо режима на ЗМ „Шумата“, ЗМ “Орниците“ и ЗМ „Дългата бара-паметника“ определен със *Закона за защитените територии*, заповедите за обявяването им само при условие, че трасето на варианта В1 се измести в частта му, преминаваща през защитените територии, разположени в землищата на с. Крушуна, с. Бохот и с. Беглеж, с цел незасягането им.

След преглед на представената документация и на основание чл. 39, ал. 3 от Наредбата за ОС, въз основа на критериите по чл. 16 от нея, е направена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която ИП за *„Доизграждане на АМ „Хемус” (Ябланица - Белокопитово)”* **има вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, включително птици предмет на опазване в горецитираните защитени зони, поради следните

МОТИВИ:

1. И двата алтернативни варианта засягат защитени зони за опазване на дивите птици, така че реализирането на който и да е от тях е свързано с усвояване на различни по големина площи, което предполага увреждане и/или унищожаване, вкл. и фрагментиране на местообитания на видовете птици, предмет на опазване.

2. Съществува вероятност от пряко въздействие – увреждане, вкл. унищожаване и фрагментиране на природни местообитания и местообитания на видове от класовете риби, земноводни, влечуги, бозайници, както и безгръбначни, предмет на опазване в защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, през които преминават вариантите на трасето на пътя.

3. Има вероятност пътят да предизвика „бариерен ефект" при различни типове миграционни придвижвания (хранителни, размножителни, сезонни, вертикални и хоризонтални) и прекъсване на биокоридори от значение за видовете животни, предмет на опазване във всички засегнати защитени зони, водещо до смъртност на пътя и генетична изолация на популациите им.

4. Строителството на автомагистралата в защитени зони BG0000610 „Река Янтра" и BG0001036 „Български извор" преминава през р. Янтра, р. Вит и р. Калник, които са ключов елемент на двете зони и е възможно да предизвика трайно увреждане и/или унищожаване, вкл. и фрагментиране на:

- природни местообитания, някои от които с ограничена площ на покритие в зоните;
- местообитания на видове, вкл. такива с оптимална пригодност.

5. Подготовката на терените за строителство, строителството и експлоатацията на инвестиционното предложение е свързана с различно по продължителност и интензивност безпокойство на животинските видове, включително и прогонване от местообитанията им, поради засилено антропогенно и техногенно натоварване.

6. Осъществяването на инвестиционното предложение може да доведе до промени във **видовия състав, числеността и структурата на популациите** на опазваните видове (растения и животни), както поради пряко унищожаване на екземпляри, така и косвено, поради изменения в характеристиките на местообитанията им.

7. По време на строителството и експлоатацията е вероятно въздействието сблъсък с транспортните средства и смъртност на отделни екземпляри птици и прилепи, предмет на опазване в засегнатите защитени зони.

8. Възможно е кумулативно въздействие от едновременната реализация на настоящото инвестиционно предложение и други ИП, проекти, планове и програми със сходен или с различен характер, попадащи в обхвата на засегнатите защитени зони, като кариери, друга транспортна инфраструктура, и др.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 39, ал. 4 от Наредбата за ОС, за инвестиционно предложение *„Доизграждане на АМ „Хемус" (Ябланица - Белокопитово)"*, следва да бъде изготвен доклад за оценка на степента на въздействие (ДОСВ), като приложение към доклада по ОВОС, съгласно чл. 34 от същата Наредба.

Оценката следва да бъде съобразена с изискванията на чл. 23, ал. 2 от Наредбата за ОС, като се обърне внимание на следното:

Да се направи подробна анотация на инвестиционното предложение (параметри, обхват, необходими площи за временно съхранение на строителни материали и изкопни земни маси, обслужващи пътища, съпътстваща инфраструктура и др.).

2. Предвид обстоятелството, че част от трасето преминава в границите на защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000240 „Студенец", BG0000610 „Река Янтра", BG0001036 „Български извор" и BG0000615 „Деветашко плато", следва да се оценят очакваните въздействия на предвидените дейности в границите им, водещи до унищожаване или увреждане на природни местообитания и

местообитания на видове, генетична изолация на популациите на видовете животни, предмет на опазване.

2.1. Да се извърши анализ и оценка на очакваните въздействия върху видовия състав, числеността, структурата и плътността на популациите на животинските видове, предмет на опазване в защитените зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, в резултат на изграждането на обекта, на увеличаването на шума при строителството и експлоатацията, на генерираните газови емисии от трафика на автомобилите, на генериране на отпадъци и замърсяване на водните течения и др., като:

- унищожаване и увреждане на местообитания (за размножаване и хранене), вкл. трансформация, следствие усилена антропогенна преса;
- смъртност на индивиди по време на строителството и експлоатацията;
- прогонване от типичните им местообитания, следствие безпокойство, шум и антропогенна преса.

2.2. Да се извърши анализ и оценка на очакваните въздействия (унищожаване, увреждане, трансформация, фрагментация) върху типове природни местообитания и растителни видове, предмет на опазване в гореописаните защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, в резултат на изграждането на обекта, вкл. и от генерираните от трафика на автомобилите газови емисии и отпадъци.

3. Да се извърши анализ и оценка на очакваните въздействия върху видовия състав, числеността, структурата и плътността на популациите на видовете птици, предмет на опазване в защитените зона за опазване на дивите птици, в резултат от изграждането на автомагистралата, като:

- унищожаване и увреждане на гнездови и хранителни местообитания, вкл. трансформация, следствие усилена антропогенна преса;
- смъртност на индивиди по време на строителството и експлоатацията;
- прогонване от типичните им местообитания следствие безпокойство, шум и антропогенна преса;
- въздействието „бариерен ефект" при различни типове миграционни придвижвания (хранителни, размножителни, сезонни, вертикални и хоризонтални) и прекъсване на биокоридори от значение за видовете, предмет на опазване, водещо до смъртност на пътя.

4. Да бъдат описани и оценени необходимите временни пътища и подходи към основното трасе и алтернативите му, съпътстващите съоръжения на пътя (етапни връзки, инженерни съоръжения, сгради, отводнителни системи на пътя, подпорни стени, корекции на реки, площадки за складиране на строителни материали, изкопни земни маси и др.), както и да бъдат визуализирани на картен материал в подходящ мащаб.

5. Да се извърши анализ и оценка на очакваните „кумулативни въздействия" по смисъла на § 3, т. 10 от Допълнителните разпоредби на Наредбата за ОС върху защитените зони и предмета на опазване в тях, в резултат от сумарното въздействие при реализацията на настоящото ИП, спрямо осъществените, одобрените, но нереализирани до момента или планирани други инвестиционни предложения, планове, програми, проекти, чиято реализация предполага сходни въздействия върху предмета на опазване в зоните.

6. Да се извърши анализ и оценка степента на въздействие върху целостта на защитените зони и тяхната кохерентност, включително и до забавяне или възпрепятстване постигането на консервационните цели на зоните.

7. Да се предложат и оценят **конкретни, изпълними и контролируеми „смекчаващи мерки"** по смисъла на § 3, т. 9 от Допълнителните разпоредби на Наредбата за ОС, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на

неблагоприятните въздействия от осъществяването на ИП. Мерките следва да отразяват спецификата на зоните, предмета на опазване в тях и елементите на ИП, и да са съобразени с идентифицираните въздействия.

8. Да се предложат и оценят **„алтернативни решения"** по смисъла на § 3, т. 7 от Допълнителните разпоредби на Наредбата за ОС, вкл. различно местоположение на трасето, различен мащаб или модел на осъществяване или използването на алтернативни технологии.

8.1. Да бъде разработен и оценен вариант на трасе на разработения В1 (от 1992 г.), в частта му преминаваща през с. Крушуна, с. Бохот и с. Беглеж, **извън границите на трите засегнати защитени територии.**

8.2. В случай, че оценката на степента на въздействие следствие на строителството и експлоатацията на ИП установи значителни отрицателни въздействия, изразяващи се в трайно увреждане и/или унищожаване, вкл. и фрагментиране на природни местообитания и местообитания на видове в участъците пресичащи защитени зони BG0000610 „Река Янтра" и BG0001036 „Български извор", преминаващи през р. Янтра, р. Вит и р. Калник, да бъдат предложени и оценени алтернативни варианти на трасе.

9. Да се представи подробна информация относно използваните източници и методи на изследване и оценка, особено собствени полеви проучвания (интензивност, период, времетраене, резултати).

10. Да бъде приложен картен материал в подходящ мащаб, на хартиен носител и **в цифров вид** на всички елементи на инвестиционното предложение (координати на алтернативните варианти и предпочитаната алтернатива с всички съоръжения, временни пътища и др.) спрямо горецитираните защитени зони и спрямо типовете природни местообитания и местообитания на видове, попадащи в обхвата на въздействие.

11. Оценката за степента на въздействие върху природните местообитания и местообитанията на видове, вкл. птици, предмет на опазване в гореописаните защитени зоните следва да отговаря на изискванията на чл. 32, ал. 2 от ЗБР, който изисква при определянето на степента на въздействие да бъдат използвани количествени оценки за очакваните загуби или влошаване на състоянието на местообитания (площ) и видове (численост и плътност на популациите), предмет на опазване в защитените зони, както по отношение на представеността на местообитанието/вида в дадена защитена зона, така и в цялата мрежа от защитени зони.

12. Оценката да бъде възложена на експерти, отговарящи на изискванията на чл. 9, ал.1 от Наредбата за ОС с компетентност в областта на фитоценологията, зоологията и орнитологията, като при необходимост да бъдат привлечени и експерти в областта на пътното строителство и др., предвид характера на инвестиционното предложение и определянето на изпълними смекчаващи мерки.

Подробна информация и публичен достъп до данните за защитените зони, процедурите за оценка на съвместимост и свързани с тях документи са налични на интернет страницата на **Информационната система за защитените зони от екологична мрежа Натура 2000** http://natura2000.moew.government.bg, където може да намерите данни и за видовете и местообитанията, предмет на опазване в зоните.

III. Следващите действия, които трябва да предприемете за провеждане на процедурата по ОВОС, са:

1. Да възложите изготвяне на задание за обхват и съдържание на ОВОС за ИП в неговата цялост и всички свързани с изграждането и експлоатацията му обекти и/или дейности, което да бъде съобразено с изискванията на чл.10, ал. 3 от Наредбата за ОВОС.

2. Да проведете задължително консултации по заданието с Министерство на околната среда и водите (МОСВ), като препоръчваме да проведете консултации и с РИОСВ-Шумен, РИОСВ-Русе, РИОСВ-Велико Търново, РИОСВ-Плевен, БДУВ Черноморски район, БДУВ Дунавски район и с други специализирани ведомства и засегнатата общественост. Във връзка с чл.10, ал. 7 от Наредбата за ОВОС трябва да проведете консултации и със специализираните компетентни органи на Министерство на здравеопазването относно съдържанието и обхвата на оценката на здравно-хигиенните аспекти и околната среда и риска за човешкото здраве.

Едновременно с внасянето на заданието в МОСВ е необходимо да представите и доказателства за уведомяването на засегнатите общини и население, в изпълнение на задълженията Ви по чл. 95, ал. 1 от ЗООС и чл. 4, ал. 2 от Наредбата за ОВОС.

3. Да възложите изготвянето на доклад за ОВОС на колектив от експерти, с ръководител, които притежават образователно-квалификационна степен „магистър" и удовлетворяват изискванията на чл.83 на ЗООС. Изготвянето на доклада за ОВОС трябва да е в съответствие със заданието, в което е отразена информацията от всички проведени консултации и изискванията на чл. 96, ал. 1 от ЗООС.

4. Да внесете в МОСВ изготвения доклад за ОВОС за оценка на качеството. При внасянето на документацията следва да се заплати такса в размер на 1500 лв. на основание чл. 1, ал. 5, т. 2 от *Тарифата за таксите, които се събират в системата на МОСВ.* Заплащането на таксата следва да извършите по банков път по сметка:

IBAN **BG35 BNBG 9661 3000 1387 01**
BIC **BNBGBGSD**

Приложение: съгласно текста.

С уважение,

ИСКРА МИХАЙЛОВА
МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

София 1000, бул. "Мария Луиза" 22
Тел: 940 6279, Факс: (+3592) 988 53 16